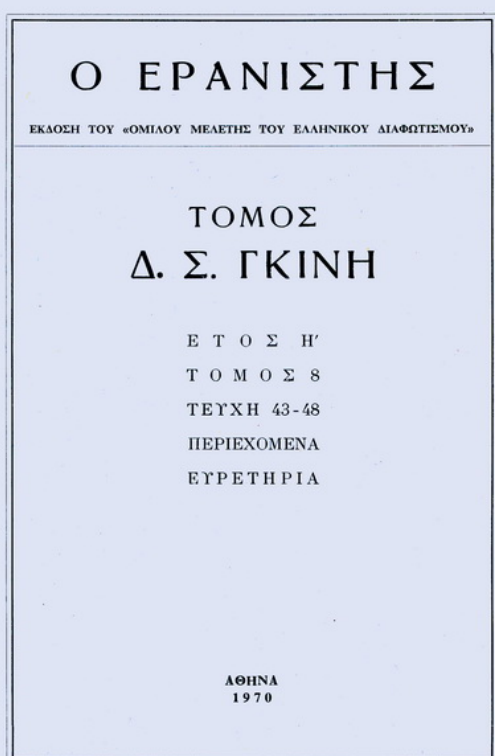

The Gleaner

Vol 8 (1970)

In Honour of D. S. Ginis

Το βενετικό τυπογραφείο του Αγίου Γεωργίου (1850-1882)

Γ. Σ. Πλουμίδης

doi: [10.12681/er.9927](https://doi.org/10.12681/er.9927)

Copyright © 2016, Γ. Σ. Πλουμίδης

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

To cite this article:

Πλουμίδης Γ. Σ. (2016). Το βενετικό τυπογραφείο του Αγίου Γεωργίου (1850-1882). *The Gleaner*, 8, 169–185. <https://doi.org/10.12681/er.9927>

ΤΟ ΒΕΝΕΤΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ (1850-1882)

Μετά τὴ μεγάλη ἀκμὴ τοῦ 18ου αἰῶνα ἡ ἐκτύπωση ἐλληνικῶν βιβλίων συνεχίστηκε στὴ Βενετία καὶ σ' ὅλο τὸ 19ο αἰῶνα. Ἔτσι βλέπομε νὰ τυπῶνουν ἐκεῖ τὰ ἔργα τους καὶ Ἕλληνες τοῦ ἐλευθέρου κράτους, ὅπως ἀπὸ τοὺς σπουδαιότερους, ὁ Κ. Σάθας. Παράδειγμα οἱ ἐκκλησιαστικὲς ἐκδόσεις ποὺ ἐξακολουθοῦσαν νὰ θεωροῦνται σὰν οἱ καλύτερες. Τὸ 19ο αἰῶνα τὰ ἐλληνικῆς ιδιοκτησίας τυπογραφεῖα εἶναι τοῦ Γλυκῦ (μέχρι τὸ 1854), τοῦ Θεοδοσίου (μέχρι τὸ 1824), τοῦ Φοίνικος (μέχρι τὰ τέλη τοῦ αἰῶνα) καὶ τοῦ Ἀγίου Γεωργίου. Παράλληλα, τυπῶνουν ἐλληνικὰ βιβλία καὶ τὰ ἰταλικά τυπογραφεῖα Ἀλουσουπόλεως (Alvisopoli), Ἀνδρεῶλα, Παρολάρη, Μολινάρη καὶ Βενεράνδου. Στὰ τέλη τοῦ αἰῶνα ἐμφανίζεται καὶ τὸ τυπογραφεῖο τοῦ Χρόνου (ἰταλικῆς ιδιοκτησίας), ποὺ διατηρεῖται καὶ στὶς ἀρχές τοῦ ἐπομένου, 20οῦ αἰῶνα, καὶ ποὺ μαζί του θὰ σβῆση ἡ ἐνδοξὴ παράδοση τοῦ ἐλληνικοῦ βιβλίου στὴ Βενετία¹.

Οἱ εἰδήσεις ποὺ μέχρι σήμερα εἶχαμε γιὰ τὸ τυπογραφεῖο τοῦ Ἀγίου Γεωργίου προέρχονταν ἀπὸ τὸν Ἰωάννη Βελούδη, ποὺ γράφει σχετικὰ : « Κατὰ δὲ τὸ 1850 ἠγοίχθη ἐνταῦθα καὶ ἕτερον ἐλληνικὸν Τυπογραφεῖον ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἀγίου Γεωργίου, ὅπερ διὰ τὰς ὅσον οὖπω, σπουδῇ εὐσεβῶν Ὁμογενῶν (Ἰωάννου, δηλονότι, καὶ Σπυρίδωνος τῶν αὐταδέλφων Βελουδῶν), βελτιωθείσας τῶν ἐκκλησιαστικῶν βιβλίων ἐκδόσεις, κατέστη ἤδη πασίγνωστον τῷ Ὁρθόδοξῳ πληρώματι — ἔπαυσε δὲ τῷ 1882»². Ἐρευνά μου στὰ κατάλοιπα τοῦ Σπυρίδωνος Βελούδη ποὺ βρίσκονται στὸ Ἀρχεῖο τῆς Ἑλληνικῆς Ἀδελφότητος Βενετίας

1. Μελέτες ὑπάρχουν μόνο γιὰ τὰ τυπογραφεῖα Γλυκῦ, Ἀλουσουπόλεως καὶ Θεοδοσίου. Βλέπε Κ. Μέρτζιου, *Ἡ οἰκογένεια τῶν Γλυκῶν ἢ Γλυκῆδων*, ἐν Ἰωαννίνοις 1935 — Ν. Vianello, *La tipografia di Alvisopoli e gli annali delle sue pubblicazioni*. Firenze 1967 — Γ. Σ. Πλουμίδη, *Τὸ βενετικὸν τυπογρα-*

φεῖον τοῦ Δημητρίου καὶ τοῦ Πάνου Θεοδοσίου (1755-1824). Ἀθῆναι 1969.

2. Ι. Βελούδου, *Ἑλλήνων ὀρθοδόξων ἀποικία ἐν Βενετία*. Ἱστορικὸν ὑπόμνημα. Βενετία 1893², σελ. 135, σημ. 3. Βλέπε καὶ Κ. Σάθα, *Ἡ πρώτη ἐν Βενετίᾳ ἐλληνικὴ τυπογραφία 1499 - 1899*, «Μελέτη», τόμ. Β' (1908), σελ. 484-485.

(πού φυλάσσεται σήμερα στο 'Ελληνικό 'Ινστιτούτο Βενετίας) ἔφερε στο φῶς νέα στοιχεῖα, πού συνεπλήρωσα κατόπιν με ὅσες ἄλλες πληροφορίες συνέλεξα ἀπὸ τὴ μελέτη τῶν ἱδίων τῶν ἐκδόσεων τοῦ τυπογραφείου³. Τὰ στοιχεῖα αὐτὰ τὰ παραθέτω στὸ μικρό μου αὐτὸ μελέτημα.

* * *

Ἰδρυτὴς τοῦ τυπογραφείου τοῦ Ἀγίου Γεωργίου ὑπῆρξε ὁ Ἴταλὸς Antonio Filippi, πού ἦταν ἤδη ἀνεγνωρισμένος ἐκδότης ἰταλικῶν βιβλίων. Ὅπως ὁ ἴδιος ἀναφέρει, τὸ τυπογραφεῖο συνεστήθη τὴν 7 Ἰουλίου 1850 ὑπὸ μορφήν ἐταιρείας με δεκαετὴ ὑποχρεωτικὴ διάρκεια καὶ με κεφάλαιο 50.000 λιρῶν, μοιρασμένο σὲ μετοχές ὀνομαστικῆς ἀξίας 1.000 λιρῶν⁴. Τὸ τυπογραφεῖο ἰδρύθηκε με κύριο σκοπὸ τὴν ἐκδοσὴ ἐλληνικῶν ἐκκλησιαστικῶν βιβλίων, πού ἀνέκαθεν εἶχαν μεγάλη ζήτησι. Ἡ παρακμὴ μάλιστα τῶν δυὸ ἄλλων συγχρόνων τυπογραφείων, Γλυκὺ καὶ Φοῖνικος, καθὼς καὶ ἡ ἀπειρία τῶν ἐκδοτῶν τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος στὸν τομέα αὐτὸ τῶν ἐκδόσεων, ἐξασφάλιζαν στὸ τυπογραφεῖο πλεονεκτητικὴ θέσι⁵.

3. Ἐρεῦνησα στίς βιβλιοθήκες: α) Πανεπιστημιακὴ τῆς Πάδοβας, β) Μαρκιανὴ τῆς Βενετίας, γ) τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἰνστιτούτου Βενετίας, δ) Γεννάδειο τῆς Ἀθῆνας καὶ ε) Ἑθνικὴ Ἑλλάδος.

Ἐργῶρισα ἀπὸ αὐτοψία 103 βιβλία, ἥτοι τοὺς ἀκολουθοῦς ἀριθμοὺς τοῦ καταλόγου: 1, 2, 4, 6, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 20, 21, 22, 26, 27, 28, 44, 46, 50, 53, 54, 60, 63, 64, 67, 70, 72, 73, 74, 78, 79, 81, 82, 83, 85, 90, 91, 92, 93, 95, 98, 100, 101, 107, 108, 111, 112, 113, 114, 115 - 125, 127, 130, 131, 132, 134 - 169.

4. Σὲ «Ἑπόμνημα» τοῦ Μαΐου 1851, πού τὸ ὑπογράφουν: «Οἱ Κτήτορες». Βλ. Κατάλοιπα Σπυρίδωνος Βελούδη.

5. Στὸ παραπάνω «Ἑπόμνημα». Σημειῶνῶ τὴ σχετικὴ παράγραφο: «Κρίνομεν οὐχὶ περιττὸν νὰ εἰπῶμεν ὅτι εἰς τὴν σύστασιν τῆς τυπογραφίας ταύτης ἐκινήθημεν ἐκ τῆς παρακαλοῦσας καθ' ἐκάστην θέσεως τῆς τοῦ Γλυκὺ βαδίζούσης ἐπαισθητῶς πρὸς τὴν παντελῆ πτώ-

σιν τῆς, καὶ ἐκ τῆς ἐλλείψεως ἀνθρώπων εἰδημόνων τῆς τυπογραφικῆς τέχνης πολὺ διαφερούσης ἀπὸ τῆς τῶν Ἰταλῶν τυπογράφων. Πρὸς τούτοις αἱ ἐνταῦθα τυπογραφαί διὰ τὴν καθ' αὐτὸ ὕλικὴν διεύθυνσιν ἐναποτίθενται εἰς τὰς περιωρισμένας γνώσεις ἐνὸς ἐργοστασιάρχου (proto), ἐν ᾧ ἡ τοῦ Ἀγίου Γεωργίου ἀφιερῶνται εἰς τὴν δοκον ἐπιμέλειαν καὶ φροντίδα ἀνδρῶν προικισμένων τῶν ἀναγκαίων τεχνικῶν γνώσεων καὶ ἱκανῶν νὰ διατηρῶσι ζωηρὸν καὶ ἀνθηρὸν τοιοῦτο μετὰ τῆς Ἑλλάδος ἐμπορίου, τὸ ὁποῖον ἀπὸ τὸ 1498 δὲν ἔπαυσεν ἀκμάζον καὶ σημειωδέστατον εἰς τὴν Ἑνετικὴν πόλιν.

Παρατηρητέον ἀκόμη ὅτι τὰ τῆς Ἑλλάδος τυπογραφικὰ καταστήματα οὐ δύνανται παντελῶς νὰ συναμιλλῶνται μετὰ τῶν ἰδικῶν μας πρῶτον μὲν διότι τὰ πλεῖστα τῶν ἐκεῖ ἐκδιδομένων βιβλίων εἶναι μᾶλλον σχολαστικὰ καὶ ἐκπαιδευτικὰ, δεύτερον δὲ διὰ τὸ πολυδάπανον τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐξ αἰτίας

Κύριοι χρηματοδότες τοῦ τυπογραφικοῦ καταστήματος ὑπῆρξαν "Ἕλληνες τῆς Τεργέστης⁶, ὁ Σπυρίδων Παπαδόπουλος (Papadopoli) καὶ ὁ Σπυρίδων Βελοῦδης. Ἀργότερα, ὅπως θὰ δοῦμε παρακάτω, οἱ δανειστὲς ὑπῆρξαν πολλοί. Ὁ Filippi προσέλαβε διευθυντὴ τοῦ τυπογραφείου τὸν Σπυρίδωνα Βελοῦδη. Αὐτός, μαζί μὲ τὸν ἀδελφὸ του Ἰωάννη, ἐπέβλεπε τὶς ἐκδόσεις ἀπὸ τεχνικῆς καὶ ἀπὸ φιλολογικῆς πλευρᾶς. Ἀντλώντας οἱ δύο ἀδελφοὶ ἀπὸ τὴν πείρα ποὺ ἀπέκτησαν κατὰ τὴν συνεργασία τους μὲ τὸ τυπογραφεῖο τοῦ Φοίνικος (καὶ ποὺ οὔτε τώρα διέκοψαν) καὶ ἀπὸ τὴν μαθητεία κοντὰ στὸ Βαρθολομαῖο Κουτλουμουσιανό, προετοίμασαν νέες ἐκδόσεις ἐκκλησιαστικῶν βιβλίων, ποὺ προδίδουν ἄκραν ἐπιμέλεια καὶ εὐσυνειδησία. Ἡ φιλοδοξία τῶν δύο λογίων ἀδελφῶν καὶ τὸ πνεῦμα εὐθύνης ποὺ τοὺς χαρακτηρίζει ἐμφανίζονται σχεδὸν πάντοτε στοὺς προλόγους τῶν βιβλίων⁷. Χαρακτηριστικὴ εἶναι σχετικὴ ἐπιστολὴ τῶν στὸν οἰκουμενικὸ πατριάρχη "Ανθιμο Δ'⁸. Τὴν ἴδια συναίσθηση εὐθύνης ἐπιδεικνύει καὶ ὁ Α. Filippi σὲ «εἰδήσή» του, μὲ τὴν ὁποία ἀνῆγγεϊλε τὴν ἴδρυση τοῦ τυπογραφείου⁹.

"Ἵστερα ἀπὸ τὴν ἐπιτυχία τῶν ἐκδόσεων τῶν πρώτων ἐτῶν, τὸ τυπογραφεῖο βρέθηκε τὸ 1859 σὲ οἰκονομικὲς δυσχέρειες καὶ ἐτέθη ὑπὸ ἀναγκαστικὴ διαχείριση ἐπιτρόπου. Τὴν 26 Μαρτίου 1863 ὑποχρεώθηκαν νὰ παρουσιαθοῦν στὸ ἀρμόδιο δικαστήριον ὁ Α. Filippi καὶ οἱ δανειστὲς του, γιὰ ν' ἀποφασισθῇ ἡ τύχη τοῦ τυπογραφείου, ἡ ἐξακολούθηση δηλαδὴ τῆς ἐργασίας του (καὶ ἡ εὕρεση, σ' αὐτὴ τὴν περίπτωσιν,

τῆς ἐλλείψεως χαρτοποιείου, διὰ τὸ ἀκριβὸν τῶν τυποθετῶν καὶ διὰ τὴν πολυτάκις δοκιμασθεῖσαν ἀλλ' εἰς μάτην ἐπιτυχοῦσαν καλὴν ἐκβασιν τῶν κοκκίνων χαρακτῆρων».

6. Βλέπε γράμμα τῶν ἀδελφῶν Βελοῦδη μὲ ἡμερομηνία 1 Ἰουλίου 1852 πρὸς τὸν οἰκουμενικὸ πατριάρχη "Ανθιμο Δ', ὅπου λέγεται μετὰξὺ τῶν ἄλλων : «"Οθεν, "Ἕλληνες τινὲς τῶν ἐν Τεργέστη, ἰδόντες μὲν αὐτὴν κινδυνεύουσαν [τὴν τυπογραφίαν τοῦ Φοίνικος], εὐσεβεῖ δὲ ζήλω κινούμενοι, ἵνα μὴ ἐκλείπῃ εἰς τὸ μέλλον ἡ τῶν ἐκκλησιαστικῶν βιβλίων ἀνατύπωσις, ἐγνωσαν ἐτέραν τυπογραφίαν ἐνταῦθα συστήσαι ἐπ' ὀ-

νόματι τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, ἀφορῶντες μόνον εἰς τὴν βελτιωτέραν καί, ὅσον ἐνεστιν, ἀκριβεστέραν αὐτῶν διόρθωσιν. Τῶν φιλοκάλων τούτων συνερανιστῶν τὴν σειρὰν στολίζουσι τὰ ὀνόματα τῶν κυρίων Α. Βλίσμᾶ (;), Βαρδάκου, Α. Σ. Ῥάλλη... Δημητρίου (τὰ ὀνόματα δυσανάγνωστα)...». (Βρίσκεται στὰ Κατάλοιπα Σπυρ. Βελοῦδη).

7. Βλέπε τοὺς προλόγους τῶν βιβλίων τοῦ καταλόγου ὑπ' ἀρ. 7, 16, 44, 53 καὶ 108.

8. Βλέπε τὸ γράμμα πρὸς τὸν "Ανθιμο Δ', παραπάνω σημ. 6.

9. Βλέπε τὸ δημοσιευόμενον ἔγγραφο, μὲ τὸν τίτλον «Εἰδήσεις».

τῶν ἀναγκαίων κεφαλαίων) ἢ ἡ ἐκποίησή του¹⁰. Ὑστερα ἀπ' αὐτὸ ὁ Σπυρίδων Βελούδης προσεφέρθη νὰ τὸ ἀγοράσῃ, ἀπέσυρε ὅμως μετὰ λίγο διάστημα τὴν προσφορά του, γιὰ νὰ τὴν ἐπαναλάβῃ ἀργότερα. Ἔτσι, τὴν 21 Μαΐου 1864 συντάσσεται προκαταρκτικὸ συμφωνητικὸ πωλήσεως τοῦ τυπογραφείου στὸν Σπυρίδωνα Βελούδη¹¹. Τὸ 1866 ὁ Σπυρίδων πέθανε καί, ὅπως ἀναγράφεται στὸν πρόλογο τῆς «Χρυσαλλίδος» τοῦ ἔτους 1867, ἀνέλαβε τὴ διεύθυνση τοῦ τυπογραφείου ὁ ἀδελφός του Ἰωάννης, ἔχοντας βοηθὸ τὸν ἄλλο του ἀδελφὸ Κωνσταντῖνο, μέχρι τὸ ἔτος 1882, ὁπότε παύουν οἱ ἐκδόσεις¹².

Αὐτὰ μόνο τὰ λίγα γνωρίζομε γιὰ τὴν τριακονταετῇ ζωὴ τοῦ τυπογραφείου. Θὰ ἐξετάσουμε τῶρα τοὺς διαφόρους τομεῖς ἐργασίας του, ποὺ καὶ γι' αὐτοὺς λιγοστὲς εἶναι οἱ εἰδήσεις μας.

α) Π ρ ο σ ω π ι κ ό. Τὸ μοναδικὸ ὄνομα ποὺ μᾶς διασώθηκε εἶναι τοῦ Σπυρίδωνος Βελούδη, ποὺ, ὅπως ἀναφέραμε καὶ παραπάνω, ἦταν διεθυντὴς τοῦ τυπογραφείου. Αὐτὸς θὰ ἐκτελοῦσε καὶ καθήκοντα «ἐργοστασιάρχου» (*Proto*) καὶ διορθωτοῦ τῶν δοκιμίων. Μέχρι τὸ 1864, ὁπότε ἀγόρασε τὴν ἐπιχείρηση, ἐπληρώνετο σὰν ὑπάλληλος. Ἔτσι, στὸν οἰκονομικὸ ἀπολογισμὸ τῆς 7 Σεπτεμβρίου 1864, διαβάζομε: «*Verso il Sig. Spiridione Veludo per residuo importo di sue competenze per correzioni di stampe e di traduzioni di corrispondenze f. (= fiorini) 475, 37*». Τὸν Νοέμβριο 1861 λαμβάνει φιорίνια 21 γιὰ τὴν διόρθωση 21 φύλλων τοῦ βιβλίου «Γεωγραφία», τὸν δὲ Μάιο 1862 λαμβάνει ἀναδρομικὰ μισθοὺς πέντε μηνῶν, ἥτοι φιорίνια 157,50¹³.

10. Κατάλοιπα Σπυρίδωνος Βελούδη, Decreto n. 5420 (τυπωμένο) τοῦ I. R. Tribunale Provinciale, Sezione Civile.

11. Βλέπε σχετικὰ ἔγγραφα τῆς 5 Ὀκτωβρίου 1863 (τυπωμένο), 5 Νοεμβρίου 1863, 14 Νοεμβρίου 1863, 21 Μαΐου 1864 καὶ ἄλλο τοῦ 1864 χωρὶς τὴν ἐνδειξὴ τοῦ μην. (Στὰ Κατάλοιπα Σπυρ. Βελούδη). Ὁ Α. Filippi παρέμεινε ὅμως στὴν οἰκονομικὴ διαχείριση τοῦ τυπογραφείου, ὅπως μαρτυροῦν τρία ἔγγραφα τῶν ἐτῶν 1872, 1873 καὶ 1874 (Νέο Ἀρχεῖο Ἑλληνικῆς Ἀδελφότητος, φάκ. Amministrazione Bogda-

no 1872 - 1875).

12. Βλέπε τὸν πρόλογο τοῦ βιβλίου ὑπ' ἀρ. 146, ὅπου ὑπογράφουν, αὐτοαποκαλούμενοι κληρονόμοι τοῦ Σπυρίδωνος: «Ἀντὶ Σπυρίδωνος Βελούδου οἱ αὐτάδελφοι Ἰωάννης τε καὶ Κωνσταντῖνος».

13. Ὁ ἀπολογισμὸς ὑποβλήθηκε (τυπωμένος) στὴς 7 Σεπτεμβρίου 1864 καὶ φέρει τὸν τίτλο: «*Bilancio di amministrazione della sostanza di ragione della Massa concursuale dei creditori per l' oberoato Antonio Filippi di Tom. dal 7 giugno 1862 a tutto 31 luglio 1864*». (Στὰ Κατάλοιπα Σπυρ. Βελούδη).

Στὰ καθήκοντα αὐτὰ βοηθοῦσε τὸν Σπυρίδωνα καὶ ὁ ἀδελφός του Ἰωάννης, ὅπως μαρτυροῦν οἱ τίτλοι τῶν βιβλίων, π. χ. ἡ τυπικὴ φράσις : «ἐπιστάσις τυπογραφικῇ Ἰωάννου καὶ Σπυρίδωνος τῶν αὐταδέλφων Βελουδῶν». Ὁ Ἰωάννης μετὰ τὸ 1866 ἐπωμίσθη τὴν ὅλην διεύθυνση τοῦ τυπογραφείου, βοηθούμενος ἀπὸ τὸν ἀδελφὸ του Κωνσταντῖνο.

β) Τεχνικὸς ἐξοπλισμός. Δὲν γνωρίζομε πόσα πιεστήρια διέθετε τὸ τυπογραφεῖο. Γνωρίζομε μόνον ὅτι τὴν 7 Σεπτεμβρίου 1864 ἡ ἀξία των (μαζὶ μετὰ τὰ τυπογραφικὰ στοιχεῖα) ἀνῆρχετο σὲ φιορίνια 3.570,42¹⁴.

γ) Ἑδρα, τίτλος καὶ σῆμα. Μέχρι τὸ 1861 τὸ τυπογραφεῖο ἦταν ἐγκατεστημένο στὴν περιοχὴ τοῦ ναοῦ τῶν Ἀγίων Ἰωάννου καὶ Παύλου, στὴν Calle della Testa 6231. Κατόπιν μετεφέρθη στὴν περιοχὴ μεταξὺ τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀγίου Γεωργίου τῶν Ἑλλήνων καὶ τοῦ ναοῦ τῆς Πιετά, στὴν Corte Bollani 3647. Τὸ τυπογραφεῖο δὲν ἐχρησιμοποίησε εἰδικὸ σῆμα - ἔμβλημα¹⁵. Τὸ ὄνομά του (φίρμα) ἔλαβε 1) στὰ ἐλληνικὰ τρεῖς μορφές : α) Ἑλληνικὴ Τυπογραφία τοῦ Ἀγίου Γεωργίου, β) Ἑλληνικὸν Τυπογραφεῖον τοῦ Ἀγίου Γεωργίου καὶ γ) (ἐμφανίζεται μιὰ φορά, ἀρ. καταλ. 89) Τυπογραφεῖον «Ἁγίου Γεώργιος» — 2) στὰ ἰταλικά δύο μορφές : α) *Tipografia greca di S. Giorgio* καὶ β) *Tipografia S. Giorgio*¹⁶.

δ) Κύκλος ἐργασιῶν. Ὅπως ἤδη ἀναφέραμε παραπάνω, τὸ τυπογραφεῖο ἰδρύθηκε σὰν ἐταιρεία μετ'οικονομικὸ κεφάλαιο. Τὰ πρῶτα χρόνια, ὅπως ὁ ἴδιος ὁ Filippi ἀναφέρει, τὰ οἰκονομικὰ τοῦ τυπογραφείου πήγαιναν πολὺ καλὰ καὶ αἱ ἐκδόσεις του εἶχαν ζήτησιν¹⁷. Ἐνῶ ὅμως πλησίαζε στὴν λήξιν του τὸ δεκαετὲς συμβόλαιο (Ἰούλιος 1860), καὶ κυρίως μετὰ τὸ 1859, ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις ἔλαβε δυσμενῆ τροπὴν καὶ ὁ Filippi βρέθηκε σ' ἀδυναμία νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς ὑποχρεώσεις ἀπέναντι τῶν πιστωτῶν του. Χρωστοῦσε λοιπὸν στὸν Σπ. Παπαδόπουλον (Papadopoli), καὶ κατόπιν στὸν διαχειριστὴ τῆς κληρονομίας του Mat-

14. Βλέπε τὸν ἀπολογισμό, παραπάνω σημ. 13.

15. Στὰ βιβλία ὑπ' ἀρ. 15 καὶ 26 ὑπάρχει ἐπὶ τοῦ τίτλου τὸ μονόγραμμα Is BL, ποὺ μᾶλλον πρέπει νὰ ἐξηγηθῇ : Ἰωάννης Βελουδῆς.

16. Βλέπε τοὺς ἐδῶ δημοσιευομένους σὲ φωτοτυπία τίτλους τοῦ τυπογραφείου,

ποὺ ἐλήφθησαν ἀπὸ τὸ χαρτὶ ἀλληλογραφίας του.

17. Σὲ ἀγγελία (χειρόγραφη, χωρὶς χρονολογία, ἀλλὰ μᾶλλον τοῦ 1856) ὁ Filippi ὁμιλεῖ ἐνθουσιωδῶς γιὰ τὴν εὐμενῆ ὑποδοχὴ τῶν ἐκδόσεων τοῦ τυπογραφείου. (Στὰ Κατάλοιπα Σπυρ. Βελουδῆ).

teo Persico, στὸν Σπ. Βελούδη (τὴν 30 Αὐγούστου 1859 τὸ ποσὸ ἀνέρεχεται σὲ φιορίνια 1383,48)¹⁸, στὸν Antonio Pellini καὶ στὸν Ἰωάννη Κούμανο. Τὸ ποσὸ ποὺ ὁ Σπυρ. Βελούδης καλεῖται νὰ πληρώσῃ γιὰ τὴν ἀγορὰ τοῦ τυπογραφείου (μετὰ τὴν τελικὴ ἐκκαθάριση τῶν λογαριασμῶν) ἀνέρεχεται σὲ φιορίνια ἀργυρᾶ 7.000¹⁹.

* * *

Οἱ μισὲς καὶ παραπάνω ἐκδόσεις τοῦ τυπογραφείου ἦσαν θρησκευτικοῦ περιεχομένου καὶ τὸ ἀναγνωστικὸ τοῦ κοινοῦ ἦταν ἀσφαλῶς οἱ ἱερωμένοι. Οἱ ὑπόλοιπες ἐκδόσεις τοῦ τυπογραφείου εἶναι λογοτεχνικὰ κείμενα καὶ ἐκπαιδευτικὰ βιβλία, ποὺ καὶ αὐτὰ εἶχαν χρηστικὸ σκοπὸ. Ἀξία ὑπογραμμίσσεως εἶναι τὰ βιβλία ποὺ ἔχουν σχέση με πρόσωπα τῆς ἐποχῆς καὶ ποὺ μᾶλλον προέρχονταν ἀπὸ εἰδικὲς παραγγελίες καὶ δὲν θὰ τυπώθηκαν με ἔξοδα τοῦ τυπογραφείου (άρ. καταλ. 129, 134, 157, 160 καὶ 168). Τὸ τυπογραφεῖο τύπωσε ἐξ ἄλλου ἔργα προσωπικὰ καὶ τῶν δύο ἀδελφῶν Βελούδη. Τὰ βιβλία τὰ τυπωμένα σὲ ἰταλικὴ γλῶσσα ἀποκλειστικὰ ἀνέρχονται σὲ ἔξη (ἀριθ. καταλ. 141, 143, 148, 151, 153 καὶ 168). Δύο εἶναι τὰ δίγλωσσα, σὲ ἰταλικά καὶ σὲ ἑλληνικά, (άρ. καταλ. 20 καὶ 61). Τόσον ὁ Filippi ὅσο καὶ οἱ ἀδελφοὶ Βελούδη διαφύμιζαν ὅσο μπορούσαν τὸ τυπογραφεῖο σ' ὅλη τὴν ἑλληνικὴ Ἀνατολὴ καὶ προσεπάθησαν νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν ὑποστήριξη τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Ἀνθίμου Δ', ἀπευθύνοντάς του σχετικὴ ἐπιστολή, ὅπου χαρακτηρίζουν τὴν Κωνσταντινούπολη σὰν τὸ σημαντικώτερο ἑλληνικὸ βιβλιοπωλικὸ κέντρο τῆς ἐποχῆς²⁰.

Ἡ ἐργασία τοῦ τυπογραφείου εἶναι ἐπιμελημένη. Μεταχειρίζεται καινούργια τυπογραφικὰ στοιχεῖα²¹ καὶ διακοσμεῖ τὰ βιβλία του με ξυλογραφίες,²² κοσμήματα καὶ κόκκινα γράμματα. Τὸ χαρτί ποὺ χρησιμοποιεῖται εἶναι τὸ κοινὸ τῆς ἐποχῆς²³. Τὸ δέσιμο ποικίλλει ἀνάλογα με

18. Κατάλοιπα Σπυρίδωνος Βελούδη. Γράμμα τοῦ Filippi πρὸς τὸν Σπυρίδωνα Βελούδη. Γιὰ τοὺς λοιποὺς πιστωτὲς βλέπε ἔγγραφο (τυπωμένο) με ἡμερομηνία 4 Αὐγούστου 1862.

19. Κατάλοιπα Σπυρίδωνος Βελούδη. Προκαταρκτικὸ συμφωνητικὸ τῆς 21 Μαΐου 1864.

20. Βλέπε παραπάνω σημ. 6.

21. Βλέπε τὸν πρόλογο τοῦ βιβλίου ὑπ' ἀρ. 146, ὅπου λέγει ὅτι ἐχρησιμοποίησε

γιὰ τὴ Σύνοψι «νεοχτύτους χαρακτῆρας».

22. Ξεχωρίζει ἡ προσωπογραφία τοῦ Ἱ. Μηνιάτη ποὺ βρίσκεται στὸ βιβλίον ὑπ' ἀρ. 78. Ἰδιαίτερης ὁμορφίᾳ εἶναι οἱ ξυλογραφίες ποὺ στολίζουν τὴν «Χρυσὰλλίδα». Βλέπε τὰ ὅσα λέγονται γιὰ τίς ξυλογραφίες τῶν ἐκδόσεων τοῦ τυπογραφείου στὰ βιβλία ὑπ' ἀρ. 93 καὶ 108.

23. Βλέπε τὸν πρόλογο τοῦ βιβλίου ὑπ' ἀρ. 146.

τὸ εἶδος τοῦ βιβλίου, μὲ λεπτὸ χαρτί, μὲ χονδρὸ χαρτόνι καὶ μὲ δέρμα (κυρίως γιὰ τὰ Μηναῖα). Εἰδικὰ γιὰ τὴν «Χρυσασκίδαν» χρησιμοποιεῖται πολυτελὲς δέσιμο, μὲ παραστάσεις ζωγραφικὲς στὸ ἐξώφυλλο καὶ ἐπιχρυσώματα²⁴. Παρατηροῦμε γενικὰ ὅτι τὸ τυπογραφεῖο ἐξέδωσε μέσης ἐμφανίσεως βιβλία, ποὺ ἀνταποκρίνονταν στὶς ἀπαιτήσεις καὶ οἰκονομικὲς δυνατότητες τοῦ ἀναγνώστικοῦ του κοινοῦ.

Στατιστικὴ τῶν ἐκδόσεων τοῦ τυπογραφείου κατὰ περιεχόμενο

1) Θρησκευτικὰ	15	6) Ἡθοπλαστικὰ	3
2) Λειτουργικὰ	68	7) Φυσικῶν Ἐπιστημῶν	3
3) Λογοτεχνικὰ	23	8) Γεωγραφικὰ	1
4) Γραμματολογικὰ	8	9) Κατάλογοι	2
5) Ἱστορικὰ	16	10) Ἡμερολόγια	31

Ἐκδίδω τὴν ἀγγελίαν μὲ τὴν ὁποία ὁ Α. Filippi γνωστοποίησε στὸ ἑλληνικὸ κοινὸ τὴν ἱδρυση τοῦ τυπογραφείου του. Τὸ κείμενο βρίσκεται χειρόγραφο στὰ κατάλοιπα τοῦ Σπυρίδωνος Βελοῦδης καὶ τυπωμένο στὸ ὑπ' ἀρ. 21 βιβλίον τοῦ καταλόγου. Ἐδῶ ἀκολουθῶ τὸ χειρόγραφο γιὰτὶ μᾶς διασώζει τὴν πρώτη μορφή τοῦ κειμένου καὶ σὲ ὑποσημείωση σημειώνω τὶς παραλλαγὰς τοῦ τυπωμένου.

Εἵδησις

Τῶν σχολαστικῶν καὶ ἄλλων βιβλίων¹, ἐξαιρέτως δὲ τῶν ἐκκλησιαστικῶν, ὅσα ἐνταῦθα ἐξεδίδοντο παρὰ Ἑλλήνων, ἢ καὶ φιλελλήνων τυπογράφων, οὐ² διέλειπε ποτὲ ἡ ἐπιζήτησις³ παρὰ τῶν τε φιλοκάλων καὶ τῶν εὐσεβῶν Ὁμογενῶν, ἀπὸ τῆς εὐρέσεως τῆς τυπογραφικῆς τέχνης μέχρι τῆς σήμερον. Διὸ καὶ τυπογραφικὰ καταστήματα ἑλληνικὰ ἐφάνησαν διάφορα καὶ οὐκ ὀλίγα, ὥς ἤδη γνωστὸν τοῖς πᾶσιν· ἐξ ὧν ἡ τοῦ Γλυκὸ ἀρχαιότητι, καὶ ὄντως εὐεργετήσασα εἰς πάντα καιρὸν καὶ πᾶσαν περίστασιν τὴν Ἑλλάδα. Καὶ ἡ τυπογραφία αὕτη ἀπὸ τοῦ 1791 ἔτους ἕως τοῦ 1829, καὶ ἡ τοῦ Ἀνδρεάλα, (ἡ μετέπειτα ἐπονομασθεῖσα τοῦ Φοίνικος) ἀπὸ τοῦ 1830, μέχρι τοῦ παρόντος ἔτους, ὅλαι προέβησαν

24. Ἔχω ὑπ' ὄψιν μου τὰ ἀντίτυπα ποὺ Ἑλλάδος (ΠΕΡ. 705). φυλάσσονται στὴν Ἑθνικὴ Βιβλιοθήκη

ἐπὶ τὸ λαμπρότερον καὶ ὠφελιμώτερον, ὑπὸ τὴν τῆς Οἰκογενείας μου διεύθυνσιν.

Ἀποθήμενος ἤδη τὰς φροντίδας τῶν ἀνωτέρω Καταστημάτων, ἕτερον⁴ παρ' ἐμοῦ ἐσχάτως ἐسسτήθη⁵ ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν καὶ προστασίαν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, πρὸς ἓνα, καὶ μόνον σκοπὸν ἀποβλέπων, τὴν βελτιωτέραν λέγω, καὶ ὅσον οὕτω εὐδιόρθωτον⁶, ἀνατύπωσιν ἐλληνικῶν ἐν γένει βιβλίων προπάντων δὲ τῶν ἐκκλησιαστικῶν, μηδόλως καὶ κόπων φειδόμενος καὶ δαπάνης, ἵνα τὰ ἐκδοθησόμενα ἐκ τῶν πιεστηρίων μου ὑπερέχῃσι τ' ἄλλα πάντα, ὅσα ἄχρι τοῦδε προέκυψαν εἰς τὸ⁷ φῶς, καὶ ἄξια φανῶσι τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους.

Ἐπειδὴ δὲ καὶ τὸ οὐσιωδέστερον ἐνὸς βιβλίον ὑπάρχει ἢ ἀκριβὲς τούτου διόρθωσις, καὶ μᾶλλον, τῶν ἐκκλησιαστικῶν, ἥτις τὸ παρελθὸν ἀφιερῶτο εἰς τὸν ἐν ἱερομονάχοις πανοσιώτατον⁸ κ. Βαρθολομαῖον Κουτλουμουσιανόν, εἰς⁹ τὸν ἱερολ. ἐν διδασκάλοις καὶ ἀρχ. κύριον Ἀνθιμον Μαζαράκη¹⁰, εἰς¹¹ τὸν ἐλλόγιμον κύριον Π. Φιλιππίδην, καὶ¹² εἰς τοὺς ἀδελφούς¹³ Βελούδας, καὶ αὐτοὺς ὁμογενεῖς πάντας, καὶ υἱοὺς γνησίους τῆς¹⁴ Ἀνατολικῆς καὶ Ὀρθοδόξου¹⁵ Ἐκκλησίας, καὶ ζηλωτὰς διαπύρους τῶν ἀσαλεύτων αὐτῆς δογμάτων, οὕτως ἀνέθεσα τὴν¹⁶ τούτων τυπογραφικὴν ἐπιστάσιαν¹⁷ εἰς τὴν φιλογενῆ καὶ φιλόμουσον φροντίδα τῶν ἀδελφῶν κυρίων Ἰωάννου τε καὶ Σπυρίδωνος τῶν Βελουδῶν, οἵτινες εὐχαρίστως καὶ προθύμως ἐπένευσαν εἰς τὸ τοιοῦτον θεάρεστον ἔργον.

Ἐπιθυμῶν πρὸς τούτοις ἵνα ὁδηγῇται καὶ διενθύνηται τὸ Καταστημά μου παρὰ μόνων¹⁸ καὶ μόνων¹⁸ ὀρθοδόξων Ἑλλήνων, οὕτω¹⁹ καὶ ἐπέτρεψα τὴν ἄμεσον τούτου διεύθυνσιν εἰς τὸν εἰρημένον κύριον Σπυρίδωνα Βελούδην.

Τῶν σεβασμιωτάτων λοιπὸν τοῦ ὀρθοδόξου πληρώματος κληρικῶν, ἅμα δὲ καὶ²⁰ τῶν φιλοτίμων καὶ ζῆλον ὑπὲρ τοῦ καλοῦ πνεόντων²¹ ἀνδρῶν τοῦ²² Ἑλληνικοῦ Ἔθνους²³ ἐπικαλούμενος πάντων²⁴ τὴν συνδρομήν, πέποιθα, ὅτι ἡ εὐμενὴς αὐτῶν πρὸς ἐμὲ διάθεσις καὶ προστασία, θέλουσι μ' ἐνισχύσει εἰς τοὺς ἀγῶνάς μου, πρὸς διατήρησιν καὶ αὔξησιν τοῦ Καταστήματός μου. Ἐρῶσθε.

Βενετία²⁵ τῇ 13 / 25 Ἰουλίου 1850²⁶

Ὁ Τυπογράφος

Ἀντώνιος Θωμᾶ τοῦ Φιλίππου

1. Μετὰ τὴ λέξιν βιβλίων τυπωμένο προσθέτει : αἱ ἐκδόσεις / 2 - 3. Τυπ. : οὐ διέλιπον ποτὲ ἐπιζητούμεναι. / 4 - 5. Τυπ. : ἕτερον συνέστησα νεωστὶ / 6. Τυπ. : ἀκριβεστέραν. / 7. Τυπ. παραλείπει. / 8. Τυπ. : Αἰδεσιμώτατον. / 9 - 10. Τυπ.

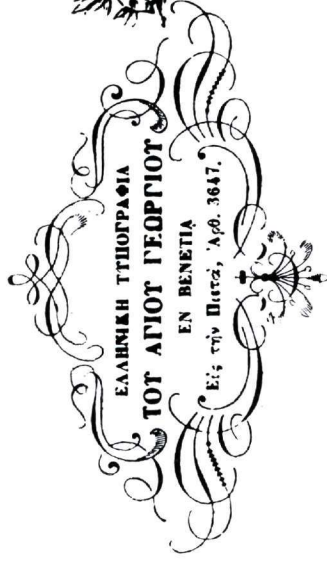
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

EN BENETIA

Ἀγ. Ἰωάννης καὶ Παῦλος. Ἀρ. 6231.

Ὁ τίτλος τοῦ τυπογραφείου τυπωμένος σὺν χαρτὶ ἀλληλογραφίας του, Ἀναγράφεται ἡ πρώτη διευ-
θυνσί του (μέχρι τὸ 1861).

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑ
ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
EN BENETIA
Εἰς τὴν Πιατὰ, Ἀρ. 3647.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑ GRECA
DI S. GIORGIO
IN VENEZIA
alla Pietà, corte Bollani N. 3647.

Ὁ τίτλος τοῦ τυπογραφείου τυπωμένος σὺν χαρτὶ ἀλληλογραφίας του. Ἀναγράφεται ἡ δευτέρα διευθυνσί του (μετὰ τὸ 1861).

παραλείπει. / 11. Τυπ. : καὶ εἰς. / 12 - 13. Τυπ. : ἐσχάτως δὲ καὶ εἰς τοὺς Αὐταδέλφους. / 14 - 15. Τυπ. : τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς. / 16 - 17. Τυπ. : τὴν τυπογραφικὴν διόρθωσιν. / 18. Τυπ. : μόνον. / 19. Τυπ. παραλείπει. / 20 - 21. Τυπ. : καὶ ἀκάματον ὑπὲρ τοῦ καλοῦ ζῆλον πνεόντων. / 22 - 23. Τυπ. παραλείπει. / 24. Τυπ. : ἀπάντων / 25 - 26. Τυπ. : Ἐν Βενετίᾳ, τῇ 1 Αὐγούστ. 1850.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Συντομογραφίες :

- ASV : Archivio di Stato, Venezia.
 Βελουδῆ : Γ. Βελουδῆ, Ἑλληνικὴ Βιβλιογραφία 1800 - 1863. Προσθήκες. «Ὁ Ἑρανιστής», τόμ. Δ' (1966), σελ. 171 - 190.
 BUP : Biblioteca Universitaria di Padova.
 Χριστόπουλος : Π. Φ. Χριστόπουλος, Ἑλληνικὴ Βιβλιογραφία 1800 - 1863. Προσθήκες. «Ὁ Ἑρανιστής», τόμ. Η' (1970), σελ. 33 - 48.
 Correr : Biblioteca Civica Correr, Venezia.
 Γενν. : Γεννάδειος Βιβλιοθήκη, Ἀθήνα.
 Γκίνη - Μέξα : Δ. Γκίνη - Β. Μέξα, Ἑλληνικὴ Βιβλιογραφία 1800 - 1863 ἐν Ἀθήναις 1939 - 1957 (τόμ. 3).
 EBE : Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη Ἑλλάδος.
 EIB : Ἑλληνικὸν Ἰνστιτούτον Βενετίας.
 Layton : E. Layton - Ζένιου, Ἑλληνικὴ Βιβλιογραφία 1800 - 1863. Προσθήκες. «Ὁ Ἑρανιστής», τόμ. Γ' (1965), σελ. 110 - 124.
 Marciana : Biblioteca Nazionale Marciana, Venezia.
 Pierris : N. Pierris, *Bibliographie Ionienne. Suppléments à la description raisonnée des ouvrages publiés par les Grecs des Sept - Iles ou concernant ces îles du quinzième siècle à l'année 1900 par Émile Legrand, oeuvre posthume complétée et publiée par Hubert Pernot*, Athènes 1966.
 Πλουμίδη (I) : Γ. Σ. Πλουμίδη, *Τὰ ἐν Παδοῦνῃ παλαιὰ ἑλληνικὰ βιβλία* (Biblioteca Universitaria - Biblioteca Civica). Μετὰ προσθηκῶν εἰς τὰς βιβλιογραφίας *É. Legrand* καὶ *Δ. Γκίνη - Β. Μέξα*, «Θησαυρίσματα», τόμ. 5 (1968), σελ. 204 - 248.
 Πλουμίδη (II) : Γ. Σ. Πλουμίδη, *Τὰ παλαιὰ ἑλληνικὰ βιβλία τῆς βιβλιοθήκης τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἰνστιτούτου Βενετίας. Μετὰ προσθηκῶν εἰς τὰς βιβλιογραφίας *É. Legrand* καὶ *Δ. Γκίνη - Β. Μέξα*, «Θησαυρίσματα» τόμ. 6 (1969), σελ. 120 - 156.*
 Querini : Biblioteca Querini Stampalia, Venezia.
 Σαμπανοπούλου : Β. Σαμπανοπούλου, Ἑλληνικὴ Βιβλιογραφία 1800 - 1863. Προσθήκες. «Ὁ Ἑρανιστής», τόμ. Β' (1964), σελ. 127 - 134.

- Φραγκίσκου : Ε. Ν. Φραγκίσκου, *Ἑλληνικὴ Βιβλιογραφία 1800 - 1863. Προσθῆκες*. «Ὁ Ἑρανιστής», τόμ. Α' (1963), σελ. 243 - 265.
- Χατζηδήμου - Σίμου : Ἀθ. Χατζηδήμου - Γ. Σίμου, *Ἑλληνικὴ Βιβλιογραφία 1800 - 1863. Προσθῆκες*. «Ὁ Ἑρανιστής», τόμ. Γ' (1965), σελ. 249 - 270.

Γιὰ τὴν εὕρεση τῶν μέχρι τὸ ἔτος 1863 ἐκδόσεων τοῦ τυπογραφείου ἐχρησιμοποίησα τὶς ὑπάρχουσες βιβλιογραφίες (βλέπε Συντομογραφίες). Καταχωρίζω τὶς ἐκδόσεις κατὰ χρονολογικὴ σειρά, παραθέτω ἀπὸ κάθε τίτλο τὴν πρώτη λέξη καὶ ὅσα στοιχεῖα κρίνω ἀπαραίτητα γιὰ τὴν ἀναγνώρισή του καὶ προσθέτω τὴν βιβλιογραφικὴ ἔνδειξη. Μέσα σὲ παρένθεση θέτω τὶς διορθώσεις καὶ συμπληρώσεις μου. Μόνο γιὰ τὶς ἑξῆ ἀγνωστες μέχρι σήμερα ἐκδόσεις προβαίνω σὲ πλήρη βιβλιογραφικὴ περιγραφή. Δημοσιεύονται κατὰ τὸν τύπο τῶν προσθηκῶν τοῦ «Ἑρανιστῆ» καὶ ἀριθμοῦνται ἐπίσης ἀνάλογα. Γιὰ τὶς ἐκδόσεις τῆς περιόδου 1864 - 1882 περιωρίσθηκα σὲ ὅσες βρῆκα κατὰ τὶς ἐρευνές μου στὶς βιβλιοθήκες (βλ. σημ. 3), πρᾶγμα ποῦ δὲν ἀποκλείει τὴν ὑπαρξὴ καὶ ἄλλων. Καταχωρίζω καὶ ἐδῶ τὶς ἐκδόσεις κατὰ χρονολογικὴ σειρά καὶ προβαίνω σὲ πλήρη βιβλιογραφικὴ περιγραφή.

1. Αἰσώπου μῦθοι. 1850 Γκίνη - Μέξα, ἀρ. 5109. (BUP : B. 1401. 19).
2. Ἀκολουθία τοῦ Ἀναγνώστου. 1850. Πλουμίδη (I), ἀρ. 57. (Marciana : Misc. D. 5522).
3. Ἀπόστολος. 1850. Γκίνη - Μέξα, ἀρ. 5127.
4. Γαδάρου... διήγησις. 1850. Γκίνη - Μέξα, ἀρ. 5136. (BUP : B. 1399. 20).
5. Γεωπονικόν... Ἀγαπίου. 1850. Γκίνη - Μέξα, ἀρ. 5139.
6. Γνωμικὰ τῶν παλαιῶν φιλοσόφων. 1850. Πλουμίδη (I), ἀρ. 59 καὶ Χριστοπούλου, ἀρ. Α971.
7. Εὐχολόγιον τὸ μέγα... Ἐκδοσις πρώτη. 1850. Χατζηδήμου - Σίμου, ἀρ. Α470.
8. Ἡ εὐμορφὴ βοσκοπούλα... Νικολάου Δρυμητινοῦ. 1850. Γκίνη - Μέξα, ἀρ. 5187.
9. Ἡ θυσία τοῦ Ἀβραάμ. 1850. Γκίνη - Μέξα, ἀρ. 5189.
10. Ἱστορία... Σταυράκη. 1850. Γκίνη - Μέξα, ἀρ. 5202.
11. Ἱστορία τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου. 1850. Πλουμίδη (I), ἀρ. 60.
12. Παιδαγωγία. 1850. Πλουμίδη (I), ἀρ. 61.
13. Συμφορὰ... Μωρέως... Μάνθου Ἰωάννου. 1850. Γκίνη - Μέξα, ἀρ. 5320.
14. Χριστιανικὴ διδασκαλία. 1850. Γκίνη - Μέξα, ἀρ. 5345. (BUP : B. 1399. 19).
15. (Α1022). **Ψαλτῆριον Δαυὶδ** τοῦ προφήτου καὶ βασιλέως μετὰ τῶν ᾠδῶν. Ἐν Βενετίᾳ. Ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς Τυπογραφίας τοῦ Ἀγίου Γεωργίου. 1850.
Εἰς 16ον, σ. 168. Marciana : 267 C 52.
16. Ὠρολόγιον τὸ μέγα. 1850. Γκίνη - Μέξα, ἀρ. 5346 - Πλουμίδη (I), ἀρ. 62.
17. Ὀκτώηχος... Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ. 1850. Σαμπανοπούλου, ἀρ. Α176.
18. Ἀκολουθία τοῦ Ἀναγνώστου. 1851. Γκίνη - Μέξα, ἀρ. 5350.
19. Ἑρωτόκριτος... Βικεντίου Κορνάρου. 1851. Γκίνη - Μέξα, ἀρ. 10622.

20. Γραμματική... Ιταλικής... Σπυρίδωνος Βλαντζή. 1851. Γκίνη - Μέξα, αρ. 5377. (BUP : 111 C 111).
21. (A1023). — **Ἡμερολόγιον** καὶ Σεληνοδρόμιον τοῦ ἔτους 1851. Ἐν Βενετίᾳ. Ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς Τυπογραφίας τοῦ Ἀγίου Γεωργίου. Εἰς 16ο, σ. 64. ΕΒΕ : Π 1143.
22. Θεῖον... Εὐαγγέλιον. 1851. Γκίνη - Μέξα, αρ. 5445. (BUP : 52 a 4 - EIB : KE2a| E 86 - 3).
23. Μυθολογικὸν Συντίπα. 1851. Γκίνη - Μέξα, αρ. 5479.
24. Τὰ τέσσαρα... Εὐαγγέλια. 1851. Γκίνη - Μέξα, αρ. 5585.
25. Τριψίδιον. 1851. Γκίνη - Μέξα, αρ. 5597.
26. (1024). — **Ἡμερολόγιον** καὶ Σεληνοδρόμιον τοῦ βισέκτου ἔτους 1852 μετὰ προγνωστικῶν νέου καὶ περιφήμου Ἀστρονόμου. Ἐν Βενετίᾳ. Ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς Τυπογραφίας τοῦ Ἀγίου Γεωργίου. Εἰς 16ο, σ. 80. Γενν. : P604.1.
27. Αἱ θεῖαι λειτουργίαι. 1852. Γκίνη - Μέξα, αρ. 5618.
28. Ἐξομολογητάριον... Νικοδήμου. 1852. Γκίνη - Μέξα, αρ. 5685.
29. Ἱερὰ Ἀνθολογία... Δανιὴλ Γεωργοπούλου. Ἐκδοσις δευτέρα. 1852. Γκίνη - Μέξα, αρ. 5715.
30. Λαυσιακόν. 1852. Γκίνη - Μέξα, αρ. 5726.
31. Μηναῖον τοῦ Μαρτίου 1852. Φραγκίσκου, αρ. A930.
32. Μηναῖον τοῦ Ἀπριλίου. 1852. Γκίνη - Μέξα, αρ. 5749.
33. Μηναῖον τοῦ Μαΐου. 1852. Γκίνη - Μέξα, αρ. 5751.
34. Μηναῖον τοῦ Ἰουνίου. 1852. Γκίνη - Μέξα, αρ. 5753.
35. Μηναῖον τοῦ Ἰουλίου. 1852. Γκίνη - Μέξα, αρ. 5755.
36. Μηναῖον τοῦ Αὐγούστου. 1852. Γκίνη - Μέξα, αρ. 5757.
37. Μηναῖον τοῦ Σεπτεμβρίου. 1852. Γκίνη - Μέξα, αρ. 5759.
38. Μηναῖον τοῦ Ὀκτωβρίου. 1852. Γκίνη - Μέξα, αρ. 5761.
39. Μηναῖον τοῦ Νοεμβρίου. 1852. Γκίνη - Μέξα, αρ. 5763.
40. Μηναῖον τοῦ Δεκεμβρίου. 1852. Γκίνη - Μέξα, αρ. 5765.
41. Ψαλτήριον Δαβίδ. 1852. Γκίνη - Μέξα, αρ. 5878.
42. Ἀραβικὸν Μυθολογικόν... Δερβὺς Ἀμπουμπεκέρ. 1853. Γκίνη - Μέξα, αρ. 10837.
43. Βιβλίον... Νέος Θησαυρός. 1853. Γκίνη - Μέξα, αρ. 5913.
44. Εἰρημολόγιον. 1853. Γκίνη - Μέξα, αρ. 5950. (Marciana : 267 C 47).
45. Ἐξήγησις τῆς θείας... λειτουργίας. 1853. Γκίνη - Μέξα, αρ. 5962.
46. Ἡθικὰ διηγήματα... Σοαβίου. 1853. Γκίνη - Μέξα, αρ. 5979. (διορθῶνα : Ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ Τυπογραφείου. Σελ. 284 + 1 χ. ἀ. Marciana : 216 C 200).
47. Κατάλογος τῶν βιβλίων. 1853. Γκίνη - Μέξα, αρ. 6002.
48. Κατάνυξις... Ποίημα Μαρίνου Τζάνε. 1853. Βελουδῆ, αρ. A564.
49. Νέος Παράδεισος... Μεταφραστοῦ Συμεῶνος... Ἀγαπίου. 1853. Γκίνη - Μέξα, αρ. 6040.
50. Πραγματεία... περὶ τῶν χρεῶν... Πούρη. 1853. Γκίνη - Μέξα, αρ. 6082. (EIB : KZ7/P877 - 1).

51. Ψαλτήριον. 1853. Γκίνη - Μέξα, ἀρ. 6153.
52. Ὁρολόγιον τὸ μέγα. 1853. Γκίνη - Μέξα, ἀρ. 6154.
53. Ἐπιστολάριον. Ἐκδοσις δευτέρα. 1854. Γκίνη - Μέξα, ἀρ. 6220.
54. Ἡμερολόγιον. 1854. Γκίνη - Μέξα, ἀρ. 6234. (Γενν. : P. 604.1).
55. Στοιχεῖα φυσιολογίας... Ἀνδρέου Κόμπε. 1854. Γκίνη - Μέξα, ἀρ. 6336.
56. Ψαλτήριον Δαβίδ. 1854. Γκίνη - Μέξα, ἀρ. 6376.
57. Ἀπόστολος. Ἐκδοσις τρίτη. 1855. Γκίνη - Μέξα, ἀρ. 6393.
58. Ἡ θυσία τοῦ Ἀβραάμ. 1855. Γκίνη - Μέξα, ἀρ. 6442.
59. Ἱστορία τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου. 1855. Γκίνη - Μέξα, ἀρ. 6460.
60. Πραγματεία... περὶ τῶν χρεῶν... Πούρη. 1855. Γκίνη - Μέξα, ἀρ. 6523 (EIB : KZ7/877 - 2).
61. Λεξικὸν πρόχειρον ἰταλικὸν καὶ γραικικόν. 1855. Γκίνη - Μέξα, ἀρ. 6581.
62. Ψαλτήριον Δαυὶδ. 1855. Γκίνη - Μέξα, ἀρ. 6584.
63. Ἀκολουθία τοῦ Ἀναγνώστου... Ἐκδοσις τετάρτη. 1856. Γκίνη - Μέξα, ἀρ. 6857. (Marciana : Misc. D. 5523).
64. Γεωπονικόν... Ἀγαπίου. 1856. Γκίνη - Μέξα, ἀρ. 6875. (Marciana : 267 C 57).
65. Εἰρημολόγιον. 1856. Γκίνη - Μέξα, ἀρ. 6899.
66. Ἐρωτοκρίτος... Βικεντίου Κορνάρου. 1856. Γκίνη - Μέξα, ἀρ. 6928.
67. Ἡμερολόγιον. 1856. Γκίνη - Μέξα, ἀρ. 6938. (Γενν. : P 604. 1).
68. Θεῖον... Εὐαγγέλιον. 1856. Γκίνη - Μέξα, ἀρ. 6948.
69. Πανουργίαι... Μπερτόλδου... Δέλλα Κρότζε. 1856. Γκίνη - Μέξα, ἀρ. 7018.
70. Τὰ τέσσαρα... Εὐαγγέλια. 1856. Γκίνη - Μέξα, ἀρ. 7093. (Marciana : 265 C 12).
71. Τριώδιον. 1856. Γκίνη - Μέξα, ἀρ. 7103.
72. (A1025). — **Ψαλτήριον Δαυὶδ** τοῦ προφήτου καὶ βασιλέως μετὰ τῶν ᾠδῶν. Ἐν Βενετίᾳ. Ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ Τυπογραφείου τοῦ Ἀγίου Γεωργίου. 1856.
Εἰς 16ο, σ. 160. Marciana : 267 C 51.
73. (A1026). — **Ψαλτήριον τοῦ προφήτου** καὶ βασιλέως Δαυὶδ μετὰ τῶν ἐννέα ᾠδῶν καὶ τῆς ἐρμηνείας, ὅπως δεῖ στιχολογεῖσθαι τὸ ψαλτήριον ἐν ὅλῳ τῷ ἐνιαυτῷ. Ἐν Βενετίᾳ. Ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ Τυπογραφείου τοῦ Ἀγίου Γεωργίου. 1856.
Εἰς 8ο, σ. 200. Marciana : 255 C 79.
74. Ὑμνωδία... Θεοφάνους... Μελισσηνοῦ. 1856. Γκίνη - Μέξα, ἀρ. 7106. (EIB : KE12/M 523).
75. Ὁρολόγιον τὸ μέγα. 1856. Γκίνη - Μέξα, ἀρ. 7114.
76. Βιβλίον... Ἀμαρτωλῶν Σωτηρία... Ἀγαπίου. 1857. Γκίνη - Μέξα, ἀρ. 7144.
77. Διατάξεις... τῶν ἐν τῇ Ἑνετίῃ... Ἐκκλησίᾳ... ὑπηρετούντων. 1857. Γκίνη - Μέξα, ἀρ. 10808.
78. Διδαχαὶ... Μηναίη. 1857. Γκίνη - Μέξα, ἀρ. 7163.
79. Ἡμερολόγιον. 1857. Γκίνη - Μέξα, ἀρ. 7230. (Γενν. : P 604. 1).
80. Ὀκτώηχος... Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ. 1857. Γκίνη - Μέξα, ἀρ. 7319.

81. Παρακλητική. 1857. Γκίνη - Μέξα, αρ. 7331. (ΕΙΒ : KE12/P222 - 1).
82. Προσκυνητάριον τοῦ Ἀγίου Ὁρους... Ἰωάννου τοῦ Κομνηνοῦ.... Ἰγνατίου Κεμίζου. 1857. Γκίνη - Μέξα, αρ. 7367.
83. Σύνοψις ἱερά. 1857. Πλουμίδη (II), αρ. 40.
84. Σύντομα Ἀπομνημονεύματα περὶ Διονυσίου Σολωμοῦ... Σπυρίδωνος Βε-
λούδου. 1857. Γκίνη - Μέξα, αρ. 10830.
85. Τοῦ... Μακαρίου... ὁμιλία. 1857. Γκίνη - Μέξα, αρ. 7417. (ΕΙΒ : KE13/
M115).
86. Ψαλτήριον Δαυῖδ. 1857. Γκίνη - Μέξα, αρ. 7429.
87. Ἀγιασματάριον τὸ μέγα. 1858. Γκίνη - Μέξα, αρ. 7441.
88. Ἀκολουθία... Ἰωάννου τοῦ Βλαδιμήρου. 1858. Γκίνη - Μέξα, αρ. 7449.
89. Βιβλίον... Νέος Θησαυρός. 1858. Χατζηδημό - Σίμου, αρ. A479.
90. Δημήτριος Προύσης. 1858. Γκίνη - Μέξα, αρ. 7485.
91. Ἐπικήδειος Λόγος... Γρηγορίου Μελιδόνη. 1858. Γκίνη - Μέξα, αρ. 7533.
(Γενν. : BG 244. 1).
92. Ἡμερολόγιον. 1858. Γκίνη - Μέξα, αρ. 7564. (Γενν. : P 604. 1).
93. Ἡ Χρυσάλλις. 1858. Γκίνη - Μέξα, αρ. 7576.
94. Ἱστορία τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου. 1858. Layton. αρ. A289.
95. Ἡ Χρυσάλλις. 1859. Γκίνη - Μέξα, αρ. 7896. (Γενν. : P 604. 1).
96. Ὀκτώηχος... Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ. 1859. Γκίνη - Μέξα, αρ. 7977.
97. Πεντηχοστάριον. 1859. Γκίνη - Μέξα, αρ. 7994.
98. Ψαλτήριον Δαυῖδ. 1859. Γκίνη - Μέξα, αρ. 8095. (Marciana : Misc. D. 3596).
99. Ἐγχειρίδιον χριστιανικόν. 1860. Γκίνη - Μέξα, αρ. 8165.
100. Ἡμερολόγιον. 1860. Γκίνη - Μέξα, αρ. 8228. (Γενν. : P 604. 1).
101. Ἡ Χρυσάλλις. Γκίνη - Μέξα, αρ. 8243.
102. Θεῖον... Εὐαγγέλιον. 1860. Γκίνη - Μέξα, αρ. 8245.
103. Χριστιανικὴ Διδασκαλία. 1860. Γκίνη - Μέξα, αρ. 8503.
104. Ἐρωτόκριτος... Βικεντίου Κορνάρου. 1860. Layton, αρ. A291.
105. Ἀνθολόγιον. 1861. Γκίνη - Μέξα, αρ. 8539.
106. Ἡθικὰ διηγήματα... Σοαβίου. 1861. Γκίνη - Μέξα, αρ. 8649.
107. Ἡμερολόγιον. 1861. Γκίνη - Μέξα, αρ. 8657. (Γενν. : P 604. 1).
108. Ἡ Χρυσάλλις. 1861. Γκίνη - Μέξα, αρ. 8673.
109. Κατάλογος τῶν βιβλίων. 1861. Γκίνη - Μέξα, αρ. 10902.
110. Ψαλτήριον... Δαυῖδ. 1861. Γκίνη - Μέξα, αρ. 8930.
111. Ἐλεγχος Ἰωάννου Μαυροκορδάτου. 1862. Γκίνη - Μέξα, αρ. 9066.
112. Ἡμερολόγιον. 1862. Γκίνη - Μέξα, αρ. 9125. (Γενν. : P 604. 1).
113. Ἡ Χρυσάλλις. 1862. Γκίνη - Μέξα, αρ. 9142.
114. Μηναῖον τοῦ Ἰανουαρίου. 1862. Γκίνη - Μέξα, αρ. 9215. (ΕΙΒ : KE12/
M534).
115. Μηναῖον τοῦ Φεβρουαρίου. 1862. Γκίνη - Μέξα, αρ. 9216. (ΕΙΒ : KE12/
M534 - 2).
116. Μηναῖον τοῦ Μαρτίου. 1862. Γκίνη - Μέξα, αρ. 9217. (ΕΙΒ : KE 12/M
534 - 3).
117. Μηναῖον τοῦ Ἀπριλίου. 1862. Γκίνη - Μέξα, αρ. 9218. (ΕΙΒ : KE 12/M
534 - 5).

118. Μηναιον του Μαΐου. 1862. Γκίνη - Μέξα, άρ. 9219. (EIB : KE 12/M534 - 6). M534 - 6).
119. Μηναιον του 'Ιουνίου. 1862. Γκίνη - Μέξα, άρ. 9220. (EIB : KE 12/M534 - 7).
120. Μηναιον του 'Ιουλίου. 1862. Πλουμίδη (II), άρ. 42.
121. Μηναιον του Αύγουστου. Γκίνη - Μέξα, άρ. 9221. (EIB : KE12/M534-9).
122. Μηναιον του Σεπτεμβρίου. 1862. Γκίνη - Μέξα, άρ. 9222. (EIB : KE 12/M534 - 10).
123. (A1027). — **Μηναιον του 'Οκτωβρίου** περιέχον άπασαν την άνήκουσαν αύτω 'Ακολουθίαν, μετὰ και τής προσθήκης του Τυπικού... 1862.
Είς 4ο, σ. 192. EIB : KE 12/M 534 - 14.
124. Μηναιον του Νοεμβρίου. 1862. Γκίνη - Μέξα, άρ. 9223. (EIB : KE 12/M 534 - 12).
125. Μηναιον του Δεκεμβρίου. 1862. Πλουμίδη (II), άρ. 43.
126. Παιδαγωγία. 1862. Γκίνη - Μέξα, άρ. 9299.
127. Σύνοψις. 1862. Πλουμίδη (I), άρ. 72.
128. 'Απόστολος. 1863. Γκίνη - Μέξα, άρ. 9516.
129. Είς τον θάνατον... 'Αμαλίας Τυπάλδου - Φορέστη Γιαλλινά... Βιττούρη. 1863. Γκίνη - Μέξα, άρ. 9571.
130. Εϋχολόγιον τὸ μέγα. 1863. Πλουμίδη (I), άρ. 73.
131. 'Η Χρυσάλλις. 1863. Γκίνη - Μέξα, άρ. 9667.
132. 'Ιωάννου Μαυροκορδάτου... Προοίμιον. 1863. Γκίνη - Μέξα, άρ. 9679. (BUP : B. 1036.47 - EIB : Z4/M 457 - 2).
133. 'Ημερολόγιον. 1863. Φραγκίσκου, άρ. A149.
134. 'Απάντησις του Δρος Σπυρίδωνος Βιττούρη είς τὸ ἐν Κερκύρα ἐκδοθὲν ἀνώνυμον φυλλάδιον ὑπογραφόμενον «Εὐθύς». 'Ενετίησιν, ἐκ του 'Ελλην. Τυπογραφ. του 'Αγ. Γεωργίου. 1864. Σχ. 8ο, σελ. 28. Γενν : HG 112, 59 v.1.
135. 'Η Χρυσάλλις. 'Ημερολόγιον του βισέκτου 1864. 'Εν Βενετία. 'Εκ του 'Ελληνικοῦ Τυπογραφείου του 'Αγίου Γεωργίου. Σχ. 16ο, σελ. 95. EBE : ΠΕΡ. 705.
136. Θησαυρὸς Δαμασκηνοῦ του ὑποδιακόνου και Στουδίτου του Θεσσαλονικέως μετὰ προσθήκης ἐν τῷ τέλει ἐτέρων ἐπτὰ λόγων ψυχωφελεστάτων και ἐξηγήσεως του Πάτερ ἡμῶν. 'Εν Βενετία. 'Εκ του 'Ελληνικοῦ Τυπογραφείου του 'Αγίου Γεωργίου. 1864. Σχ. 8ο, σελ. 440. BUP : 115 C 46.
137. 'Ιστορία του Μεγάλου 'Αλεξάνδρου του Μακεδόνης βίος, πόλεμοι, και θάνατος αὐτοῦ. 'Εν Βενετία. 'Εκ του 'Ελληνικοῦ Τυπογραφείου του 'Αγίου Γεωργίου. 1864. Δαπάνη του ἰδίου Τυπογραφείου. Σχ. 16ο, σελ. 199+1 λευκή. BUP : 25 a 179.
138. Εἰρμολόγιον περιέχον τοὺς Εἰρμούς των ὀκτὼ 'Ηχων, τὰς ἐννεὰς 'Ωδὰς, τὰ Μεγαλυνάρια, και ὅσα ἄλλα ἐν τῷ Πίνακι αὐτοῦ φαίνονται' μεταῤῥυθμισθὲν ὑπὸ του ἀοιδίμου 'Ιεροδιδασκάλου Βαρθολομαίου Κουτλουμουσιανοῦ, ὕφ' οὗ προσετέθησαν και τινες Εἰρμοὶ ἐλλείποντες ἐκ των νεωτέρων' πρὸς δὲ τὰ ἀρχαιότερα και ἀκριβέστερα παραβληθὲν και διορθωθὲν ἐπιμελεῖα 'Ιωάννου και

- Σπυρίδωνος τῶν ἀνταδελφ. Βελουδῶν. Ἐκδοσις τρίτη. Ἐν Βενετίᾳ. Ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ Τυπογραφείου τοῦ Ἀγίου Γεωργίου. 1865. Σχ. 8ο, σελ. η' + 247 + 1 λευκή. ΕΙΒ : ΚΕ12/Η 472 - 6.
139. Ἡ Χρυσάλλις. Ἡμερολόγιον τοῦ 1865. Ἐν Βενετίᾳ. Ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ Τυπογραφείου τοῦ Ἀγίου Γεωργίου. Σχ. 16ο, σελ. μζ' + 119. ΕΒΕ : ΠΕΡ. 705.
140. Οἱ εἰκοσιτέσσαρες οἴκοι τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας εἰς τὴν ἀπλὴν γλῶσσαν παραφραστικῶς μετενεχθέντες παρὰ τοῦ ἐν ἱερομονάχοις Μελετίου Καλλονᾶ. Ἐν Βενετίᾳ. Ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ Τυπογραφείου τοῦ Ἀγίου Γεωργίου. 1865. Σχ. 16ο, σελ. 72. ΕΙΒ : ΚΕ 12/Κ 14 - 2.
141. Framento di Chiosa sopra il Canto XXXI dell' Inferno. Venezia. Tipografia greca di S. Giorgio edit. 1865. Σχ. 8ο, σελ. 8. Marciana : Misc. C. 826, Misc. 3072.3, Misc. 3098.5 - Querini : Misc. C. 726 - Correr : Molm. 1. F. 21. 13 - Γενν. : GC 5191.8.
142. Ἀκολουθία νεκρώσιμος τῶν κοσμικῶν ψαλλομένη ἐν τῇ ἀγίᾳ καὶ μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ καὶ ἐν διαφόροις πόλεσι καὶ ἐπαρχίαις διὰ τὸ εἶναι αὐτὴν εὐτακτωτέραν ἀπαρallάκτως ἐκδοθεῖσα Ἐνετίῃσι κατὰ τὸ 1771 ὑπὸ Βησσαρίωνος Κεφαλᾶ ἱερομονάχου καὶ ἀρχιμανδρίτου τοῦ ἐκ Λευκάδος. Νῦν δὲ αὖθις ἐπιμελῶς τυπωθεῖσα κατ' αἵτησιν εὐλαβῶν Ὁρθοδόξων. Ἐν Βενετίᾳ. Ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ Τυπογραφείου τοῦ Ἀγίου Γεωργίου. 1866. Σχ. 8ο, σελ. 23 + 1 λευκή. ΕΙΒ : ΚΕ12/Κ38.
143. Epigrammi ed Apologhi. Venezia, tipografia S. Giorgio, 1866. Σχ. 8ο, φ. 5 + σελ. 35. Marciana : Misc. 3875.5 — Querini : Misc. C. 655 - Correr : Molm. 6. D. 2. op. 13.
144. Ἡ Χρυσάλλις. Ἡμερολόγιον τοῦ 1866. Ἐν Βενετίᾳ. Ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ Τυπογραφείου τοῦ Ἀγίου Γεωργίου. Σχ. 16ο, σελ. λ' + 80. ΕΒΕ : ΠΕΡ. 705.
145. Ἀλφαβητᾶριον πρὸς χρῆσιν τῶν νηπίων ὑπὸ Νικολάου Α. Δαμιανοῦ. Ἐν Βενετίᾳ. Ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ Τυπογραφείου τοῦ Ἀγίου Γεωργίου. 1867. Σχ. 16ο, σελ. 16. BUP : B. 1001. 15.
146. Ἡ Χρυσάλλις. Ἡμερολόγιον τοῦ 1867. Ἐν Βενετίᾳ. Ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ Τυπογραφείου τοῦ Ἀγίου Γεωργίου. Σχ. 16ο, σελ. μ' + 70. ΕΒΕ : ΠΕΡ. 705.
147. Χρονικὸν περὶ τοῦ ἐν Κυθήροις μοναστηρίου τοῦ Ἀγίου Θεοδώρου, νῦν πρῶτον ἐξ ἀνεκδότου χειρογράφου μετὰ σημειώσεων δημοσιευθὲν ὑπὸ Ἰωάννου Βελούδου. Ἐνετίῃσιν. Ἐκ τοῦ Ἑλλήν. Τυπογρ. τοῦ Ἀγίου Γεωργίου. 1868. Σχ. 16ο, σελ. 4χ.ἀ. + μ'. Marciana : Misc. 3116.11 — ASV : Opusc. 2350-. Γενν. : HG 116 B 45.
148. Giuseppe Veludo. Studi e Lettere ne' suoi primi tre anni universitarii di medicina in Padova colle testimonianze rese alla sua memoria, per cura del Padre suo. Venezia, tip. S. Giorgio, 1868. Σχ. 8ο, σελ. 184. Marciana : 241 C 191 - Querini : I. E. 227.
149. Ἡ Χρυσάλλις. Ἡμερολόγιον τοῦ βισέκτου 1868. Ἐν Βενετίᾳ. Ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ Τυπογραφείου τοῦ Ἀγ. Γεωργίου. Σχ. 16ο, σελ. ιζ' + 7χ.ἀ. + μ. 70 + 2χ.ἀ. ΕΒΕ : ΠΕΡ. 705.
150. Ἡ Χρυσάλλις. Ἡμερολόγιον τοῦ 1869. Ἐν Βενετίᾳ. Ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ Τυ-

- πογραφείου τοῦ Ἀγ. Γεωργίου. Σχ. 16ο, σελ. κδ' + 43 + 19χ.ἀ. EBE : ΠΕΡ. 705.
151. Sopra una storia di Montenegro. Lettera di Giovanni Veludo. Venezia, tip. S. Giorgio, MDCCCLXIX. Σχ. 32ο, σελ. 18. Marciana : Misc. 3128, 7. Querini : Misc. B. 611 - EBE : Ἱστορ. 334.
152. Ἡ Χρυσάλλις. Ἡμερολόγιον τοῦ 1870. Ἐν Βενετίᾳ. Ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ Τυπογραφείου τοῦ Ἀγ. Γεωργίου. Σχ. 16ο, σελ. οα' + 44 + 18 χ.ἀ. EBE : ΠΕΡ. 705.
153. Sonetti di Francesco Petrarca ora scoperti e publicati. Venezia, tip. S. Giorgio, MDCCCLXX. Σχ. 8ο, σελ. 20 χ.ἀ. Marciana : Misc. 3158.3, Misc. 3875.10.
154. Ἡ Χρυσάλλις. Ἡμερολόγιον τοῦ 1871. Ἐν Βενετίᾳ. Ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ Τυπογραφείου τοῦ Ἀγ. Γεωργίου. Σχ. 16ο, σελ. κδ' + 39 + 17 χ.ἀ. EBE : ΠΕΡ. 705.
155. Ἡμερολόγιον καὶ Σεληνοδρόμιον τοῦ βισέκτου ἔτους 1872. Ἐν Βενετίᾳ. Ἐκ τοῦ Ἑλλήν. Τυπογραφείου τοῦ Ἀγίου Γεωργίου. Σχ. 16ο, σελ. 40. Γενν. Ρ 604.1.
156. Ἑλλήνων ὀρθοδόξων ἀποικία ἐν Βενετίᾳ. Ἱστορικὸν ὑπόμνημα Ἰωάννου Βελούδου. Ἐν Βενετίᾳ. Τυπ. τοῦ Ἀγίου Γεωργίου. 1872. Σχ. 16ο, σελ. η' + 184 + 2 χ.ἀ. Marciana : 51. T. 249, 185D230, 39 α 336 - Γενν. : HG 14 VB45 — EBE : Ἱστορ. 335.335α.
157. Λόγος ἐπικήδειος ἐκφωνηθεὶς παρὰ τοῦ ἐλλογίμου ἱεροδιδασκάλου Σπυρίδωνος Κομποθέκτα. Ἐν τῷ ἐν Βενετίᾳ ἱερῷ ναῷ τοῦ Ἀγίου Γεωργίου τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος ἐπὶ τῷ νεκρῷ τοῦ αἰδεσιμωτάτου ἱερομονάχου Σπυρίδωνος Ζερβοῦ ἀρχιμανδρίτου τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἀρχιεποφύλακος τῆς πρώην μητροπόλεως Κερκύρας, καὶ ἐφημερίου τοῦ ἀνωειρημένου ἱεροῦ ναοῦ τῇ 12 Νεομβρίου 1872 Ε. Σ. Ἐν Βενετίᾳ. Ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ Τυπογραφείου τοῦ Ἀγίου Γεωργίου. 1872. Σχ. 8ο, σελ. 32α. ΕΙΒ : Ζ4/Κ81. (Μετὰ τὴ σελίδα 17 τὸ ἴδιον κείμενον στὰ Ἰταλικά).
158. Ἡμερολόγιον καὶ Σεληνοδρόμιον τοῦ ἔτους 1873. Ἐν Βενετίᾳ. Ἐκ τοῦ Ἑλλήν. Τυπογραφείου τοῦ Ἀγίου Γεωργίου. Σχ. 16ο, σελ. 40 + 16 χ.ἀ. EBE : Π 705.
159. Χρυσόβουλλα καὶ γράμματα τῶν οἰκουμενικῶν πατριαρχῶν ἀνήκοντα εἰς τοὺς Φιλαδελφείας μητροπολίτας ὑπερτίμους καὶ ἐξάρχους πατριαρχικούς καὶ προέδρους πνευματικούς τῆς Ἑνετίῃσι τῶν ὀρθοδόξων κοινότητος. Ἐκδόντος Ἰωάννου Βελούδου. Ἐν Βενετίᾳ. Τυπ. τοῦ Ἀγίου Γεωργίου. 1873. Σχ. 16ο, σελ. 6 χ.ἀ. + 99 + 4 χ.ἀ. Marciana : Misc. D. 5696 — Γενν. : HG14VB45
160. Εἰς τὸν θάνατον Σπυρίδωνος Τρικούπη. Ὡδὴ Ἰουλίῳ Τυπάλδου. Ἐν Βενετίᾳ. Ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ Τυπογραφείου τοῦ Ἀγίου Γεωργίου. 1874. Pierris, ἀρ. 811. (Γενν. : HG680 T 829).
161. Ἡμερολόγιον καὶ Σεληνοδρόμιον τοῦ 1874. Ἐν Βενετίᾳ. Ἐκ τοῦ Ἑλλήν. Τυπογραφείου τοῦ Ἀγίου Γεωργίου. Σχ. 16ο, σελ. 40 + 16 χ.ἀ. Γενν. : Ρ604.1.
162. Περὶ τῆς καθ' ἡμᾶς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς. Μεταφρασθὲν ὑπὸ Εὐγενίου ἱερέως Περδικάρη ἐκ Λευκάδος ἀρχιμανδρίτου καὶ ἐφημερίου ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἑνετίῃσι μεγαλομάρτυρος Γεωργίου. Ἐν Βενετίᾳ. Τυπ. τοῦ Ἀγίου Γεωρ-

- γίου. 1874. EBE : ΠΕΡ. 705. (Τυπωμένο στην «Χρυσανθίδα» ΙΖ', 1874).
163. Διτήγησις Δανιήλ μητροπολίτου Ἐφέσου καὶ περίοδος τῶν Ἀγίων Τόπων. Ἐπιμελεία Ι[ωάννου] Β[ελοῦδου]. Ἐνετίησι. Τυπ. τοῦ Ἀγίου Γεωργίου, αὐξέ'. EIB : KE 4κα/D184. (Τυπωμένο στην «Χρυσανθίδα», ΙΗ', 1875).
164. Ἡμερολόγιον καὶ Σεληνοδρόμιον τοῦ 1875. Ἐν Βενετίᾳ. Ἐκ τοῦ Ἑλλήν. Τυπογραφείου τοῦ Ἀγίου Γεωργίου. Σχ. 16ο, σελ. 37 + 19 χ.ἄ. Γενν. : P604.1 - EIB : KE 4κα/D 184.
165. Ἡμερολόγιον καὶ Σεληνοδρόμιον τοῦ βισέκτου ἔτους 1876. Ἐν Βενετίᾳ. Ἐκ τοῦ Ἑλλήν. Τυπογραφείου τοῦ Ἀγίου Γεωργίου. Σχ. 16ο, σελ. 38 + 18 χ.ἄ. EBE : ΠΕΡ. 705.
166. Νικολάου Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου Ὑόγος Νικοτιανῆς καὶ ἐπιστολὴ πρὸς Μητροφάνην τὸν Διάκονον μετ' εἰσαγωγικῆς παρεμβατικῆς ἐπιστολῆς Σοφοκλέους Κ. τοῦ ἐξ Οἰκονόμων. Ἐν Βενετίᾳ. Τυπ. τοῦ Ἀγίου Γεωργίου. αὐοστ' Σχ. 16ο, σελ. 88. EBE : ΠΕΡ. 705. (Τυπωμένο στην «Χρυσανθίδα» ΙΘ', 1876).
167. Ἡμερολόγιον καὶ Σεληνοδρόμιον τοῦ 1877. Ἐν Βενετίᾳ. Ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ Τυπογραφείου τοῦ Ἀγίου Γεωργίου. Σχ. 16ο, σελ. 64. Γενν. : P 604.1.
168. Parole nei funerali del commendatore Emilio de Tipaldo, dette in S. Giorgio de' Greci il dì III Aprile MDCCCLXXVIII. Venezia, tipografia S. Giorgio. Σχ. 8ο, σελ. 11. Marciana: Misc. C. 18180, Misc. 32564. - Querini : Misc. C. 548 - EBE : BEI 91.91α.
169. Παιδαγωγία πρὸς χρῆσιν τῶν ποθούντων μανθάνειν γράμματα. Ἐν Βενετίᾳ. Ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ Τυπογραφείου τοῦ Ἀγίου Γεωργίου. 1878. Σχ. 16ο, σελ. 16. Γενν. : MGL 381.
170. (Προσθήκη:) Ἀπόστολος. 1860. Χριστοπούλου, ἄρ. Α986.